वस्त्रसिद्ध्यर्थं नाभ्यां चैवापरन्तथा। हृदये च तथा कार्यं कण्ठे सूत्रद्वयं तथा। ललाटे चापरं कार्यं मस्तके च तथापरम्। सुकुटोपरि कर्त्तव्यं सूत्रमेकं विचक्षणैः। सूत्राग्यूर्द्ध्वं प्रदेयानि सप्तैव कमलोद्भव !। कलात्रिकान्तरेणैव षट् सूत्राणि प्रदापयेत्। मध्यसूत्रं तु सन्त्यज्य सूत्राग्येव निवेशयेत्। ललाटं नासिका वक्त्रं कर्त्तव्यञ्चतुरङ्गुलम्। ग्रीवाकर्णौ तु कर्त्तव्यौ आयामाच्चतुरङ्गुलौ। द्व्यङ्गुले चुबुके कार्ये विस्ताराच्चिबुकन्तथा। अष्टाङ्गुलं ललाटन्तु विस्तारेण प्रकीर्त्तितम्। परेण द्व्यङ्गुलौ शङ्खौ कर्त्तव्यावलकान्वितौ। चतुरङ्गुलमाख्यातमन्तरं कर्णनेत्रयोः। द्व्यङ्गुलौ पृथुकौ कर्णौ कर्णपाङ्गार्द्धपञ्चमे। भ्रूसमेन तु सूत्रेण कर्णस्रोतः प्रकीर्त्तितम्। विद्धं षड्ङ्गुलं कर्णमविद्धञ्चतुरङ्गुलम्। चिबुकेन समं विद्धमविद्धं वा षडङ्गुलम्। गण्डपालं तथावर्त्तं शष्कुलीं कल्पयेत्तथा। द्व्यङ्गुलेनाधरः कार्यस्तस्यार्द्धेनोत्तराधरः। अर्द्धाङ्गुलं तथा नेत्रं वक्त्रन्तु चतुरङ्गुलम्। आयामेन तु वैपुल्यात् सार्द्धमङ्गुलमुच्यते। अव्यक्तमेवं स्याद्वक्त्रं व्यक्तं त्वङ्गुलमुच्यते। नासावंशसमुच्छ्रायं मूले त्वेकाङ्गुलं मतम्। उच्छ्रायो द्व्यङ्गुलं चाग्रे करवीरोपमा स्मृता। अन्तरं चक्षुषोः कार्यं चतुरङ्गुलमानतः। द्व्यङ्गुलं चाक्षिकोणं च द्व्यङ्गुलं चान्तरं तयोः। तारा नेत्रत्रिभागेण दृक् तारापञ्चमांशिका। त्र्यङ्गुलं नेत्रविस्तारं द्रोणी चार्द्धाङ्गुला मता। तत्प्रमाणा भ्रुवोर्लेखा भ्रुवौ चैव समे मते। भ्रूमध्यं द्व्यङ्गुलं कार्यं भ्रूदैर्घ्यं चतुरङ्गुलम्। षट्त्रिंशदङ्गुलायामन्मस्तकस्य तु वेष्टनम्। मूर्त्तीनां केशवादीनां द्वात्रिंशद्वेष्टनं भवेत्। पञ्चनेत्रा त्वधोग्रीवा विस्ताराद्वेष्टनं पुनः। त्रिगुणं तु भवेदूर्द्ध्वं विस्तृताष्टाङ्गुलं पुनः। ग्रीवात्रिगुणमायामं ग्रीवाबाह्वन्तरं भवेत्। स्कन्धावष्टाङ्गुलौ कार्यौ त्रिकलावंसकौ शुभौ। सप्तनेत्रौ स्मृतौ बाहू प्रबाहू षोड़शाङ्गुलौ। त्रिकलौ विस्तृतौ बाहू प्रबाहू चापि तत्समौ। बाहुदण्डोर्द्वितो ज्ञेयः परिणाहः कला नव। सप्तदशाङ्गुलो मध्ये कूर्परोर्द्वे च षोड़श। कूर्परस्य भवेद्बाहुः त्रिगुणः कमलोद्भव !। नाहः प्रबाहुमध्ये तु षोड़शाङ्गुल उच्यते। अग्रहस्ते परीणाहो द्वादशाङ्गुल उच्यते। विस्तारेण करतलं कीर्त्तितं तु षडङ्गुलम्। दैर्घ्यं सप्ताङ्गुलं कार्यं मध्या पञ्चाङ्गुला मता। तर्जन्यनामिका चैव तस्माद्द्वाङ्गुलं विना। कनिष्ठाङ्गुष्ठकौ कार्यौ चतुरङ्गुलसम्मितौ। द्विपर्वाङ्गुष्ठकः कार्यः शेषाङ्गुल्यस्त्रिपर्विकाः। सर्वासां पर्वणोऽर्द्धेन नखमानं विधीयते। वक्षसो यत् प्रमाणन्तु जठरं तत्प्रमाणतः। अङ्गुलैकं भवेन्नाभी वेधेन च प्रमाणतः। ततो मेढ्रान्तरं कार्यं तालमात्रं प्रमाणतः। नाभिमध्ये परीणाहो द्विचत्वारिंशदङ्गुलैः। अन्तरं स्तनयोः कार्यं तालमात्रं प्रमाणतः। चिबुकौ यवमानौ तु मङ्गलं द्विपदं भवेत्। चतुःषष्ट्यङ्गुलं कार्यं वेष्टनं वक्षसः स्फुटम्। चतुर्दशञ्च तदधोवेष्टनं परिकीर्त्तितम्। परिणाहस्तथा कट्यां चतुःपञ्चाशदङ्गुलैः। विस्तारोरुमूले तु प्रोच्यते द्वादशाङ्गुलः। तस्मादभ्यधिकं मध्ये ततो निम्नतरं क्रमात्। विस्तृताष्टाङ्गुलं जानुत्रिगुणा परिणाहतः। जङ्घामध्ये तु विस्तारः सप्ताङ्गुल उदाहृतः। त्रिगुणः परिधिश्चास्य जङ्घायां पञ्चविस्तरम्। त्रिगुणः परिधिश्चास्य पादौ तालप्रमाणकौ। आयामादुत्थितौ पादौ चतुरङ्गुलमेव च। गुल्फात् पूर्वं तु कर्त्तव्यं प्रमाणाच्चतुरङ्गुलम्। त्रिकलं विस्तृतौ पादौ त्र्यङ्गुलो गुल्फकः स्मृतः। पञ्चाङ्गुलस्तु नाहोऽस्य दीर्घा तद्वत् प्रदेशिनी। अष्टमाष्टांशतोन्यूनाः शेषाङ्गुल्यः क्रमेण तु। सपादाङ्गुलसुत्सेधमङ्गुष्ठस्य प्रकीर्त्तितम्। यवोनमङ्गुलं कार्यमङ्गुष्ठस्य नखं तथा। अर्द्धाङ्गुलं तथान्यासां क्रमान् न्यूनं तु कारयेत्। त्र्यङ्गुलौ दशनौ कार्यौ मेढ्रं तु चतुरङ्गुलम्। परिणाहोऽत्र कोषाग्रं कर्तव्यञ्चतुरङ्गुलम्। षडङ्गुलपरीणाहौ दशनौ परिकीर्त्तितौ। प्रतिमा भूषणाद्या स्यादेतदुद्देशलक्षणम्। अनयैव दिशा कार्यं लोके दृष्ट्वा तु लक्षणम्"।

वासुदेवस्य "दक्षिणे तु करे चक्रमधस्तात् पद्ममेव च। वामे शङ्खं गदाधस्ताद्वासुदेवस्य लक्षणम्। श्रीपुष्टी चापि कर्त्तव्ये पद्मवीणाकरान्विते। ऊरुमात्रोच्छ्रितायामे मालाविद्याधरौ तथा। प्रभामण्डलसंस्थौ तौ प्रभा हस्त्यादिभूषणौ। पद्माभं पादपीठन्तु प्रतिमास्ववमाचरेत्"।

मत्स्यादिलक्षणानि तत्र ४६अ० उक्तानि यथा

भगवानुवाच "दशावतारं मत्स्यादिलक्षणं प्रवदामि ते। मत्स्याकारस्तु मत्स्यः स्यात् कूर्मः कूर्माकृतिर्भवेत्। नराङ्गो वाथ कर्त्तव्यो भूवराहो गदादिभृत्। दक्षिणे